

Sygnatura akt I C 2036/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ś., dnia 1 lipca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maja Sawicz

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2022 roku w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa R. D.

przeciwko B. D.

o zapłatę

I. oddala powództwo w całości;

II. zasadza od powoda na rzecz pozwanej koszty procesu w kwocie 5417 zł.

Sygn. akt I C 2036/21

UZASADNIENIE

Powód R. D. w pozwie przeciwko B. D. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 125 000 zł oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania. Jako podstawę żądania powód wskazał zwrot nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty pozwanej stron (art. 45 krio) w postaci budowy domu jednorodzinnego na działce należącej od pozwanej, dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Powód podał, że strony pozostawały w związku małżeńskim od 26 września 1987 r. do 3 maja 2007 r. Pozwana jest właścicielką nieruchomości położonej w Ł., którą nabyła przed zawarciem małżeństwa z powodem. W dniu 26 października 1989 r. wydano pozwolenie na budowę i od tej pory strony ze wspólnych środków pieniężnych wybudowały dom jednorodzinny, który obecnie stanowi wyłączną własność pozwanej. Powód podał także, że budynek ten wyposażony jest w meble i sprzęty potrzebne do zamieszkania. Powód podniósł, że pozwana zamierza sprzedać sporną nieruchomość za cenę 290 000 zł. Dlatego żąda on zwrotu nakładów poniesionych z majątku wspólnego stron na majątek osobisty pozwanej w wysokości 125 000 zł przyjmując wartość działki w kwocie 40 000 zł. Powód podał nadto, że 16 marca 2018 r. strony dokonały uregulowania wspólnego majątku przed niemieckim notariuszem J. S., ale bez uwzględnienia spornej nieruchomości w Ł., która stanowi wyłączną własność pozwanej. Ponadto do 2019 r. orzeczenie Sądu niemieckiego o rozwiązaniu małżeństwa stron nie zostało w Polsce umiejscowione.

Powód powołując się na przepis art. 41 Prawa prywatnego międzynarodowego w zw. z art. 1138 kpc podniósł, że wyłącznym do rozpoznania niniejszej sprawy jest polski Sąd z uwagi na położenie spornej nieruchomości na terenie Polski.

W odpowiedzi na pozew (k.125 i n.) pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu zarzucając, że jedyną wolą stron zawarcia umowy majątkowej małżeńskiej z dnia 16 marca 2018 r. przed niemieckim notariuszem było ostateczne i całościowe rozwiązanie spraw majątku rozwiedzionych małżonków i jak oświadczyły w treści umowy wraz z realizacją umowy wszystkie wzajemne roszczenia zostają między stronami zaspokojone. Dlatego – zdaniem pozwanej – umowa ta wyczerpuje wszelkie roszczenia stron z tytułu majątku wspólnego.

Pozwana zarzuciła także, że po rozwiązaniu małżeństwa w 2007 .r strony wspólnie uzgodniły, że powód nie będzie zgłaszał żadnych roszczeń wobec nieruchomości położonej w Ł. w zamian za to, że pozwana nie będzie żądała od powoda zasądzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci: K. D. ur. (...) i A. D. ur. (...) Dlatego pozwany nie płacił na rzecz dzieci alimentów i z tego tytułu zaoszczędził ok. 80 000 euro.

Jednocześnie pozwana podała, że powód w 1991 r. wyjechał do Niemiec w celach zarobkowych, gdzie strony po kilku latach wspólnie zamieszkały. Natomiast budynek mieszkalny na należącej do niej działce był wspólnymi siłami stron i jej rodziny i dopiero po 20 latach został ostatecznie ukończony, ale nadal nie nadaje się do zamieszkania. Jednak do dziś tylko ona sama opłaca podatki i ponosi wszystkie wydatki związane z jego utrzymaniem, tj. opłaty za energię elektryczną. Pozwana zakwestionowała również wysokość nakładów, które należą się powodowi określając je na kwotę 100 000 zł

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 maja 1983 r. pozwana nabyła działkę budowlaną nr (...) położoną przy ul. (...) w Ł., dla której Sąd Rejonowy w(...) prowadzi księgę wieczystą nr (...). Decyzją nr (...) z dnia 26 października 1989 r. pozwana uzyskała pozwolenie na budowę domu jednorodzinnego na przedmiotowej działce.

Dowód:

- umowa sprzedaży z dnia 17.05.1983 r. k.6,7;
- decyzja nr (...);
- odpis księgi wieczystej (...) z dnia 19.07.2019 r. k.12,13.

B. D. i R. D. zawarli związek małżeński (...) r. w Ł.. Z tego związku pochodzą dwie dorosłe córki stron: K. D. ur. (...) i A. D. ur.(...) Po ślubie strony zamieszkały u rodziców pozwanej z zamiarem budowy własnego domu na działce pozwanej. W 1990 r. pozwany wyjechał do Niemiec w celach zarobkowych. W następnym roku pozwana wraz z córkami wyjechała do męża i podjęła pracę w pralni, a także jako sprzątająca. Powód pracował w branży budowlanej. Strony zdecydowały, że dochody pozwanej będą przeznaczać na bieżące utrzymanie rodziny, natomiast dochody pozwanego – przeznaczały na oszczędności. Dzięki temu strony wkrótce nabyły na własność mieszkanie w Niemczech, uzyskując na ten cel także kredyt bankowy. Budową domu w Ł. do 1991 r. zajmowała się pozwana mieszkająca w Polsce. Kupowała materiały budowlane. Powód natomiast wykonywał prace budowlane podczas urlopu. Pomagali mu przy tym ojciec i brat pozwanej. Ostatnie prace budowlane strony wykonały w 1995 r. i od tego czasu przestały się nim interesować. Centrum życiowe stron koncentrowało się w Niemczech. Strony przyjeżdżały do Polski wyłącznie na urlop, mieszkając u rodziców pozwanej. Budynek na działce pozwanej doglądała rodzina pozwanej mieszkająca kilka domów dalej, uiszczając nawet opłaty podatkowe z tego tytułu. Powód nigdy nie żądał od pozwanej, aby darowała mu udział w spornej nieruchomości.

Dowód:

- odpis skrócony aktu małżeństwa stron k.10;
- przesłuchanie stron k. 254, 260.

Ponieważ powód nadużywał alkoholu na tym tle dochodziło do awantur i przemocy wobec członków rodziny. Zdarzało się, że pozwana wobec nagannego zachowania męża wezwała Policję. W wyniku czego strony rozstały się w 2000 r. i zamieszkały osobno: pozwana wraz z dziećmi w domu samotnej matki. Powód w tym czasie podjął terapię z powodu nadużywania alkoholu i swojego zachowania. Po czterech miesiącach pozwana ponownie zamieszkała z mężem i dziećmi, ale terapia pozwanego okazała się nieskuteczna, ponieważ w 2005 r. pozwana zmuszona była wezwać Policję z powodu zachowania męża, wobec którego orzeczono zakaz zbliżania się do rodziny. Po dwóch tygodniach w obawie przed mężem pozwana wynajęła mieszkanie i zabierając dzieci wyprowadziła się. Od tej pory strony nie prowadziły

wspólnego gospodarstwa domowego, chociaż utrzymywały wspólne relacje. Na początku lat 2000-nych powód uległ wypadkowi i przez pewien okres był osobą bezrobotną. Pomimo tego strony w latach 2000- 2005 zaoszczędziły ok.40 000 euro na wspólnym rachunku bankowym. Jednak pozwany samodzielnie i bez wiedzy i zgody żony je podjął, informując pozwaną, że został okradziony.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanej, k. 260;
- przesłuchanie powoda, k. 254

Ostatecznie związek małżeński stron został rozwiązany orzeczeniem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 3 maja 2007 r. (sygn akt 27 F 86/06). Chcąc uregulować sytuację majątkową strony dokonały podziału majątku dorobkowego zgromadzonego w Niemczech w latach 1990-2007 i ustaliły, że powód przejmie na własność nieruchomością zabudowaną domem mieszkalnym o powierzchni działki (...) m², w którym faktycznie do dzisiaj mieszka i spłaci pozostałą część kredytu w kwocie 69 000 euro, o wysokość którego pomniejszona została spłata powoda na rzecz pozwanej. Pozwana z tytułu podziału majątku stron otrzymała od powoda kwotę 40 000 euro. Powód nie utrzymuje żadnych relacji z córkami i powódką. W lipcu 2007 r. powód ponownie się ożenił,

Dowód:

- odpis skrócony akt małżeństwa stron k-10;
- akt notarialny nr(...)zawierający umowę podziału majątku stron z dnia 16.03.2018 r. sporządzony przez Notariusza J. S. prowadzącego Kancelarię w L. w N. wraz z tłumaczeniem k.14 do 30;
- przesłuchanie powoda k.254;
- przesłuchanie pozwanej k.260.

N. budynek na nieruchomości pozwanej jest w stanie surowym. Posiada tylko instalację elektryczną. Dotychczas nie został odebrany jako nadający się do zamieszkania. Pozwana opierając się na opinii biura nieruchomości z zamiarem sprzedaży działki wystawiła w 2019 r. ofertę za cenę 290 000 zł, ale dotychczas takiej ceny nie uzyskała i działki nie sprzedała.

Dowód:

- oferta sprzedaży spornej nieruchomości k.11
- przesłuchanie pozwanej, k. 260;
- częściowo przesłuchanie powoda, k. 254.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art. 45 krio każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego, jednakże sąd może nakazać wcześniejszy zwrot, jeżeli wymaga tego dobro rodziny (§ 2). Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy dług jednego z małżonków został zaspokojony z majątku wspólnego (§ 3).

W świetle ustaleń dokonanych w toku postępowania dowodowego Sąd przyjął, że powód bezzasadnie żąda zwrotu nakładów poczynionych z majątku wspólnego stron na majątek osobisty powódki w postaci budynku mieszkalnego wzniesionego na działce budowlanej pozwanej położonej w Ł.. Żądanie powoda stoi bowiem w sprzeczności w literalnym brzmieniem przepisu art. 45 krio, z którego wywodzi żądanie oraz zasadami współżycia (art. 5 kc), w szczególności zasadą słuszności. Należy zauważyć, że powód w czasie trwania małżeństwa stron zobowiązany był do zaspokajania potrzeb rodziny, w tym potrzeb mieszkaniowych. Tymczasem powód początkowo, tj. w latach 1987-1991 r. potrzeby rodziny w tym zakresie zaspokajał korzystając z uprzejmości rodziców pozwanej, a następnie strony zaspokajały je mieszkając w Niemczech. Przy czym wobec nagannego zachowania pozwanego powódka wraz dziećmi zmuszona została do zamieszkania w domu samotnej matki, a od 2005 r. do opuszczenia wspólnego domu stron w Niemczech i wynajęcia oddzielnego mieszkania. Należy podkreślić, że pozwana zmuszona została również do samodzielnego utrzymania siebie i dzieci stron, gdyż powód przez wiele lat nie łożył na rodzinę i zaspokajał wyłącznie własne potrzeby. Co zresztą, było przyczyną rozpadu małżeństwa i zerwania stosunków córek z ojcem. Natomiast od 2003 r. pozostawał w ogóle bez pracy z powodu wypadku, któremu uległ.

W niniejszej sprawie niewątpliwym jest strony pozostawały związku małżeńskim od 26 września 1987 r. do 3 maja 2007 r. W tym czasie, a ściślej w latach 1990-1995 strony ze wspólnych środków finansowych wybudowały budynek mieszkalny na działce położonej w Ł. należącej do pozwanej, która nabyła działkę przed ślubem. Poza sporem było, że udziały stron w majątku wspólnym były jednakowe, a dochody porównywalne. Nic też nie stało na przeszkodzie, aby pozwana przekazała powodowi udział w nieruchomości odpowiadający jego nakładowi. Co więcej, wszystkie kwestie formalne i finansowe z tytułu nieruchomości spoczywały na pozwanej.

W stanie faktycznym przedmiotowej sprawy należy zauważyć, że powód pozostając w związku małżeńskim z pozwaną był zobowiązany do zapewnienia pozwanej i stworzonej wraz nią rodzinie mieszkania oraz środków jego utrzymania. Zatem nakład w postaci własnej pracy i środków finansowych uzyskanych pracy zarobkowej wniesiony w budowę domu należącego do pozwanej należy traktować jako zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych swoich własnych i swojej rodziny, któremu ostatecznie powód nie sprostał, ponieważ budynek jest nadal w stanie surowym i nie został dotychczas uznany jako nadający się do zamieszkania, co zresztą powód przyznał podczas przesłuchania.

Dlatego w świetle powyższych rozważań i stosując nadto zasadę słuszności (art. 5 kc) –Sąd przyjął, że powód niezasadnie żąda zwrotu nakładów poczynionych na budynek znajdujący się na działce pozwanej położonej w Ł. albowiem świadomie i dobrowolnie świadczył pracę na poczet zaspokojenia w przyszłości potrzeb rodziny, która nigdy tam ostatecznie nie zamieszkała z różnych przyczyn, w tym także z takich, że dom nie nadawał się do zamieszkania.

Konstatując Sąd uznał powództwo za niezasadne i na podstawie art. 45 kc oddalił jej w całości.

Dokonując oceny materiału dowodowego Sąd dał w całości wiarę zeznaniom stronom w zakresie, w której znajdują potwierdzenie w materiale dowodowym, w szczególności odpisie małżeństwa stron i umowy notarialnej o podziale majątku dorobkowego stron. W tym zakresie zeznania stron wzajemnie się też uzupełniają.

Mając na uwadze rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie Sąd na podstawie art. 98 kpc zasądził od powoda na rzecz pozwanej koszty procesu, na które składa: wynagrodzenie adwokackie i opłata kancelaryjna.